

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Gräsmarks skola

Förskoleklass - åk 6

Fritidshem

Gäller året 2023

Rektor Karin Ulfsson

Innehållsförteckning

Vår vision	Sid. 3
Hur blir <i>Plan mot diskriminering och kränkande behandling</i> känd?	Sid. 4
Delaktighet	Sid. 5
Förankring av planen	Sid. 5
Utvärdering av förra årets plan	Sid. 5
Främjande insatser	Sid. 6
Kartläggning	Sid. 8
Kartläggningsmetoder	Sid. 8
Resultat och analys	Sid. 8
Förebyggande åtgärder	Sid. 11
Trivsel- och ordningsregler	Sid. 13
Rutiner för akuta situationer och uppföljande åtgärder	Sid 14
Rutin för att anmäla kränkingsärenden i Draffit	Sid. 14
Ansvarsförhållande	Sid. 15
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	Sid. 16

Vår vision

Vår gemensamma vision är att våra skolor på Sundsviks skolområde skapar goda förutsättningar för att elevernas trygghet, studiero, måluppfyllelse och trivsel ökar. Detta arbetar vi tillsammans för genom vårt värdegrundsarbete. En gemensam syn om att elevhälsan är allas ansvar. Att kommunikation är grund för relation. Att vi ska arbeta för tillgänglig lärmiljö och differentierad undervisning. Sunne kommun ska erbjuda en utbildning som ger mod att växa och påverka sin egen framtid där allting är möjligt.

Gräsmarks skola är en F-6 skola med verksamhet i grundskola och fritidshem. Arbetet på Gräsmarks skola ska bygga på respekt, ansvar, förutsägbarhet och dialog. Där personal och elever arbetar tillsammans mot en god lärandemiljö och ett engagemang i varje elevs kunskapsutveckling. Arbetet på Gräsmarks skola och fritidshem ska syfta till att skapa förutsättningar för en trygg arbetsplats där varje medarbetare och elev känner tilltro till sin egen förmåga samt upplever att de kan påverka sin vardag och framtid. Vuxnas förväntningar på både den enskilda eleven och elevgruppens utvecklingsförmåga har betydelse för elevernas kunskapsutveckling och hälsa. Vi tror på att alla människor kan och vill utvecklas. Vårt mål är att varje elev ska ges möjlighet att utvecklas så långt det är möjligt.

Gräsmarks skola och fritidshem ska vara en plats där det goda pedagogiska samtalet lever och där elever och personal får utmaningar på olika sätt. Lärare och övrig personal ska vara väl förtrogna med uppdraget. Ledarskapet i klassrummet ska grundas på ömsesidig respekt och utformas så att eleverna känner trygghet och utvecklar både sociala och kunskapsmässiga färdigheter och förmågor. Samarbetet med vårdnadshavare är betydelsefullt.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling samt trivsel- och ordningsreglernas syfte är att tydliggöra de normer och värden skolan ska verka för, så att varje enskild individ upplever en trygghet och studiero. Konflikter och misstankar om diskriminering och kränkningar ska lyftas och utredas. Alla på skolan ska ha beredskap och kompetens att hantera konflikter och reagera på kränkningar. Vid kännedom om kränkning eller diskriminering ska skolpersonalen verka för goda konstruktiva samtal och kommunikation. Alla på skolan ska möta varandra med öppenhet, hänsyn och respekt samt lyssna och skapa dialog i syfte att upprätthålla goda relationer och förtroende i enlighet med skolans uppdrag och styrdokument.

Karin Ulfsdotter, Rektor

Hur blir Plan mot diskriminering och kränkande behandling känd?

Alla elever har idag ett lagligt skydd mot kränkande behandling. Alla skolor är skyldiga att upprätta en *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Vår *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* är ett målinriktat arbete för att:

- främja elevers lika rättigheter
- förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling.

Vårt gemensamma arbete på Gräsmarks skola och fritidshem skall grundas på ömsesidig respekt och utformas så att eleverna känner trygghet och studiero samt utvecklar färdigheter både socialt och kunskapsmässigt.

Eleverna skall ges samma möjlighet till personlig utveckling oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder eller funktionshinder.

Rektor ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* upprättas och utvärderas i slutet av varje kalenderår. Rektor är också ansvarig för att all personal på skolan och fritidshemmet arbetar förebyggande mot diskriminering eller annan kränkande behandling, att skolan och fritidshemmet agerar och åtgärdar de situationer som innefattas av planen.

Delaktighet

Elevernas delaktighet sker via klassråd, elevråd, elevenkät, trygghetsvandringar och individuella samtal. Alla elever är med vid kartläggningen men den kan genomföras på olika sätt med hänsyn till exempelvis elevernas ålder och gruppernas storlek. Lärarna går igenom vad likabehandlingsarbetet går ut på regelbundet under läsåret, främst som en stående punkt på klassrådet som är en gång per månad.

Vårdnadshavare finner planen tillgänglig på skolans hemsida på www.sunne.se. Synpunkter kan lämnas på föräldramöten, rektors samråd eller till mentor.

Personalen är delaktiga via arbetet i sina elevgrupper, diskuterar arbetet och reviderar planen på personalens pedagogiska konferenser, rektors samråd och APT.

Förankring av planen

För att arbetet som dokumenteras i planen ska bli ett kraftfullt verktyg för elevernas och personalens trygghet måste den vara känd hos eleverna, vårdnadshavarna och personalen. Alla i verksamheten behöver veta att den finns, vad den innehåller och hur man agerar.

Utvärdering av förra årets plan

Utifrån arbetet som gjorts enligt tidigare plan under förra kalenderåret kommer vi fortsätta med *Trivselprogrammet* på rasterna, som har bidragit till att elever har möjlighet till elevstyrd rastaktivitet. Att elever har mer styrda

rastaktiviteter gynnar gruppgemenskapen och minskar risken för osämja/konflikt.

Att vara TL-ledare innebär att vara en god förebild för skolkamraterna och det finns alltid en ansvarig vuxen med på rasten. Vi ser ett fortsatt behov av att arbeta med och även intensifiera arbetet med elevernas språkbruk, kompisskap och hur man ska vara mot varandra. Vi behöver också arbeta vidare med att förbättra elevers studiero på skolan. Vi ska fokusera på att stärka elevers själv- och ansvarskänsla samt gemenskapen i grupperna. Vi vill fortsätta att ge alla elever samma möjlighet att delta i alla aktiviteter vid friluftsdagar osv genom att låta skolan stå för kostnaderna. Faddersystem är ett utvecklingsområde.

Främjande insatser

Områden som berörs av insatserna: kränkande behandling, sexuella trakasserier, diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion- eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder.

Mål: Skapa en trygg miljö med respekt för allas lika värde genom att eleverna ska uppleva skolan som en lustfylld plats för kunskapsinhämtning och samvaro.

Insats: Trivselprogrammet där personal och elever- "trivselledarna" skapar meningsfulla rastaktiviteter på skolan för att inspirera till lek och för att alla ska få vara med. Aktiviteterna planeras och genomförs utifrån ålder. Vi har alltid vuxenstöd vid trivselaktiviteterna.

Ansvar: Fritidspedagog (trivselledaransvarig) och rastvärd

Insats: För att stärka gemenskap och trygghet på skolan planerar vi fadderverksamhet i åldersblandade grupper under höstterminen 2023.

Ansvar: Mentor

Insats: Under vinterns friluftsdagar prioriterar skolan att betala utrustning för samtliga barn för att ge alla elever samma möjligheter. Skridskor, rullskridskor och skidor finns till utlåning.

Ansvar: Idrottsansvarig och mentorer

Insats: Vi arbetar med *Barnkonventionen* vid flera tillfällen under året.

Ansvar: Undervisande pedagoger.

Insats: Vi använder stickor med elevernas namn på för att fördela talutrymmet på ett rättvist sätt.

Ansvar: Undervisande pedagoger.

Insats: Skolan ordnar en hajk med övernattnig för de äldre eleverna i början av höstterminen varje år för att stärka gemenskap i gruppen.

Ansvar: Mentorer i åk 4-6.

Insats: Som ett sätt att stärka tryggheten använder personalen rutiner för skoldagen för respektive klass.

Ansvar: Undervisande lärare

Insats: Vår specialpedagog leder kompetensutveckling inom NPF som fortsätter under vårterminen 2023. Kurator har närvarat vid två utbildningstillfällen enligt plan.

Ansvar: Specialpedagog

Insats: Under läsåret 2023 kommer vi fortsatt att arbeta med att utveckla läsning, läsförståelse och skrivandet. Bibliotekarien finns delaktig i arbetet.

Ansvar: Samtliga lärare, resurspedagog, kommunens skriv- och läsutvecklare

Kartläggning

Syftet med kartläggning är att få kunskap om elevernas trivsel och trygghet på skolan och fritidshemmet samt att kunna åtgärda eventuella brister.

Kartläggningen ger underlag i det framtida förebyggande och främjande arbetet för att öka elevernas trivsel och trygghet. Kartläggningen ligger till grund för nya målsättningar och åtgärder. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten och detta överlämnas därefter till rektor.

Kartläggningsmetoder

- Kartläggning görs i åk F-3 och på fritids genom *Samtal om trygga platser/trygghetsvandring* och att sedan diskutera och analysera vad elever anger för riskområden.
- Den kommungemensamma *Enkät om trygghet i skolan* som gjorts under hösten i år 4 - 6.
- Eleverna har involverats även genom klassvisa diskussioner under hösten.
- Kurator tillsammans med skolledning och pedagoger arbetar tillsammans både förebyggande och främjande genom bla de kränkingsanmälningar som inkommit.
- Personalen har en fast punkt på APT där man diskuterar värdegrund på.
- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.

Resultat och analys

Resultat från *Enkät om trygghet i skolan*:

Enkäten visar att ca 1/3 av de elever som svarat upplever att det förekommer kränkningar på skolan. Dessa kränkningar består främst av verbala kränkningar som könsord och kommentarer om hudfärg. Enkäten visar att den typ av kränkningar som förekommer mest frekvent på skolan är verbala kränkningar, men även icke verbala kränkningar förekommer. Den visar också

att taskiga beteenden är vanligt förekommande i klasserna och skojbråk som kan urarta förekommer.

Analys Enkät om trygghet i skolan:

Vi ser att det i flera elevgrupper även förekommer grovt språk som inte alltid är kränkningar, men som ändå påverkar klimatet. Den kränkande jargongen har tagit plats i det vardagliga. Vi arbetar för att det inte ska normaliseras och behöver fortsätta att arbeta mer förebyggande i samarbete med vårdnadshavare och elevhälsa. Vi ser att kränkningarna många gånger är kopplade till låg självkänsla, men också till gruppprocesser och gruppsytryck. Vi behöver lägga tid på att stärka elever både individuellt och i grupp.

Vi ser att skojbråk ofta kan utmynna i konflikter. Vi behöver tydliggöra att det inte är accepterat då alla har olika gränser för vad som känns/upplevs okej.

I arbetet med värdegrunden vill vi lyfta och ha fokus på det positiva, t ex att stärka elevers självkänsla.

Elever och vårdnadshavare har viss insyn i hur vi arbetar kring kränkningssituationer utifrån de enskilda elevernas integritet.

Tvärgrupper och faddersystem är ett utvecklingsområde. Vi vill ha gemensamma aktiviteter som är roliga och där vuxna deltar, att vi bygger på positiva relationer.

Även de sexuella trakasserier ser vi som del i det som beskrivits ovan och klimatet i grupperna. Vi vill arbeta med material där vi stärker elevernas integritet: t ex Stopp min kropp och liknande.

Resultat från Samtal om trygga platser/trygghetsvandring:

Vi har gjort både trygghetsvandring och samtal om trygga/otrygga platser i de yngre grupperna och då kom dessa platser och punkter upp:

- Dalen är en plats där det kan kännas otryggt, men har blivit bättre genom utökad vuxentillsyn
- Klimatet på fotbollsplanen har blivit bättre, men verbala kränkningar kan förekomma
- I samtal framkommer att några elever upplever viss otrygghet vid toaletterna. Detta för att de inte vill låsa om sig eller för att elever tar i handtaget. Vissa elever tar inte ansvar för att göra rent efter sig vid toalettbesök.

Analys Samtal om trygga platser/trygghetsvandring:

Pedagoger och elever uppfattar att det blivit färre konflikter i dalen då vuxentillsynen har ökat. Trivselekarna har gjort att fler elever har aktiviteter att göra samt att färre barn känner sig ensamma.

Eleverna har en tydligare samsyn gällande regler vid fotbollsplanen och skolan har jobbat förebyggande och främjande gällande språkbruk. Vi använder röda och gula kort på fotbollsplanen för att tydliggöra regler. Det har gett ett gott resultat.

Elever lämnar inte alltid toaletterna i ett gott skick.

Resultat övrig kartläggning:

Vi vet att det under vissa perioder varit några elever som är särskilt otrygga och det är också en anledning till fortsatt fokus på värdegrundsarbetet.

Analys övrig kartläggning:

Under förra läsåret har vi haft utmaningar i flera grupper när det gäller arbetsron och det påverkar också klimatet. Kränkande ord och attityder har till viss del blivit "normalt" och vi ser att det uppstått negativa "gruppmönster". Vi behöver även arbeta med att elever blir uppmärksamma på det egna beteende när det gäller att kränka andra och att själv vara lättkränkt. Skolan arbetar för att stärka elever i detta genom fokus på empati, prata om känslor och att ta ansvar för egna handlingar.

Skolan behöver ge eleverna konkreta verktyg i hur man kan förändra beteenden. Hur gör jag i stället? Vilka ord använder jag i stället? Samarbetet mellan hem och skola är viktigt.

Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av åtgärden: kränkande behandling, sexuella trakasserier, diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion- eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder.

För att öka tryggheten och studieron använder vi bildstöd på många av elevernas platser och på tavlan. Vi arbetar för att utveckla det ytterligare.

Ansvar: Mentor

När: fortsatt under 2023

Vi använder hörselkåpor, sittkuddar och skärmar för att alla elever ska ha möjlighet till studiero.

Ansvar: Mentor

När: fortsatt under 2023

När det är möjligt delas klasserna i mindre grupper för att det ska bli lugnare och öka elevernas trygghet. Detta arbete pågår.

Ansvar: Undervisande lärare.

När: 2023

Vi stärker det förebyggande arbetet med värdegrunden. Detta genom bl a arbete med grupp och individstärkande övningar

Ansvar: Skola, fritids, elevhälsa

När: 2023

Som en del av värdegrundsarbetet behöver vi i vårt förhållningssätt ha fortsatt fokus på normer och diskrimineringsgrunderna.

Ansvar: Undervisande pedagoger, fritids

När: 2023

En del i arbetet med att förebygga sexuella trakasserier kan bli att arbeta med material som stärker integriteten som *Stopp min kropp*, tidningen *Wow* för lågstadiet, *Världens viktigaste bok* och Skolverkets material om sex och samlevnad för mellanstadiet. (Material finns i filer i Jämställd skola).

Ansvar: undervisande lärare

När: 2023

Trivsel- och ordningsregler på Gräsmarks skola

Vår skola är en skola där vuxna och barn visar varandra hänsyn och respekt.

På vår skola är vi rädda om våra och andras saker samt varandra.

Alla bidrar till arbetsro i klassrummet och matro i matsalen.

Vi gör vårt bästa vid arbete i klassrummet.

Vi använder ett språk utan svordomar och kränkande ord.

Vi passar tiden till skolstart, lektioner och när raster är slut.

Vi undviker att springa inomhus

Vi kastar inga snöbollar på skolans område

Om mobilen är med till skolan lämnas den in på morgonen till undervisande lärare och återfås när skolan slutar.

Vi håller oss inom skolgårdsgränsen

Farliga föremål, som kan skada mig själv och andra, ska lämnas hemma.

Alla saker vi tar med oss till skolan eller fritids, ansvarar vi för själva.

På skolan arbetar vi för att:

Motverka mobbing, oro och rädsla för att skapa trygghet och självkänsla.

Ge flickor och pojkar samma möjligheter.

Om konflikter inträffar tränar vi oss i att lösa dem på ett bra och konstruktivt sätt.

Uppmuntra och förstärka alla positiva handlingar.

Vi förväntar oss att alla på skolan följer våra gemensamma regler. Bryter man mot skolans trivsel- och ordningsregler, följer skolan åtgärdstrappan för disciplinära åtgärder i dokumentet för trygghet och studiero.

Rutiner för akuta situationer och uppföljande åtgärder

Uppmärksamma - Handlingsplikt

- Stoppa akut händelse.
- Gå undan med de inblandade eleverna, lyssna och ta reda på vad som har hänt.
- Informera berörd personal (om du inte är mentor, ska respektive mentor informeras).
- Beroende på vad som hänt, vilka som är inblandade och var incidenten skett, ska du göra (vid behov i samråd med rektor) en bedömning av vilka åtgärder som ska vidtas, men kränkningar och trakasserier ska alltid anmälas.
- Ta beslut om vårdnadshavare ska tillkallas eller endast underrättas. Detta ska ske samma dag.

Rutin för att anmäla kränkningsärenden i Draffit

Anmälan

1. Kränkning anmäls av den som har sett, hört eller fått kännedom om kränkningen. Anmälan görs digitalt i systemet Draffit.
2. Ärendet hamnar automatiskt hos rektor, kurator och huvudman och delegeras sedan av kurator eller rektor till mentor, eventuellt även till andra involverade. Rektor, kurator och huvudman får via Draffit kännedom om ärendet. Ärendet kan delegeras av rektor till kurator, mentor eller eventuellt till annan skolpersonal.

Utredning

3. Anmälaren skriver i utredningsdel om de samtal/åtgärder som blivit gjorda i samband med kränkningen.
4. Om det behövs stöd i utredningen meddelas detta tillbaka till kuratorn eller rektor, som också kan ta med ärendet till den samlade elevhälsan.

Åtgärder

5. Vid de tillfällen då det är uppenbart vilka åtgärder som behövs, kan dessa igångsättas och skrivs in i åtgärdsdelen i Draffit. Vilka åtgärder som behöver vidtas beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Det kan behövas åtgärder både på individ- och gruppnivå.
6. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör helt.
7. Kurator och/eller rektor har översikt över att ärendena hanteras.
8. Det kan vara aktuellt att elevhälsan också involveras i åtgärdsdelen.
9. Om flera jobbar med utredningsdelen eller åtgärdsdel kan den som har genomfört samtal/åtgärder skriva om detta och lämna/skicka till den som håller i ärendet så kan hen skriva in detta i Draffit.

Uppföljning

1. När åtgärder är bestämda och påbörjade går man vidare till uppföljning. Här ska man ha en uppföljning som ska säkerställa att kränkningen inte ska hända igen, alltså ha planerat för förebyggande åtgärder som motverkar det.

Ansvarsförhållande

Rektor ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* följs av all skolpersonal.

All skolpersonal som får kännedom om diskriminering och kränkande behandling är skyldig att anmäla, utreda samt dokumentera enligt rutinerna ovan.

Det är förbjudet för huvudmannen och personalen i verksamheten att utsätta en elev för repressalier. En elev som har anmält eller påtalat att huvudmannen eller personalen i verksamheten bryter mot bestämmelserna i 6 kapitlet skollagen (till exempel genom att inte ha utrett- och vidtagit åtgärder mot kränkande behandling) är skyddad mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier.

Skyddet gäller även när en elev har medverkat i en utredning enligt 6 kapitlet skollagen.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och vårdnadshavare vänder sig i första hand till mentor eller fritidspedagog. Vid behov finns även kurator och skolledning att kontakta. All skolpersonal ska arbeta främjande, förebyggande, utredande och åtgärdande.

Kontaktuppgifter:

Karin Ulfsson, rektor: karin.ulfsson@sunne.se 0565 - 157 01

Sara Alwan, biträdande rektor: sara.alwan@sunne.se 0565 - 160 65

Charlotta Andersson- Norén, kurator: 070 - 601 85 43

charlotta.andersson-noren@sunne.se